

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä Julkl 24.1 § 20 k

Vastaanottaja
S-Pankki Oyj
PL 77
00088 Helsinki

Asiakaskokonaisuuksien muodostaminen

1 Päätös

Finanssivalvonta velvoittaa Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008, jäljempänä myös FivaL) 33 §:n 3 momentin nojalla S-Pankki Oyj:n (Y-tunnus 2557308-3, jäljempänä myös S-Pankki) lopettamaan toiminnassaan soveltamansa menettelyn, joka on ristiriidassa EU:n vakavaraisuusasetuksen (CRR) 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan kanssa, ja muodostamaan asiakaskokonaisuudet EU:n vakavaraisuusasetuksen (CRR) 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan mukaisesti

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]

Tällä päätöksellä annetaan ratkaisu vain yllä mainituista asiakaskokonaisuuksista, eikä tässä ratkaista [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] yhteyksiä yhden riskikokonaisuuden muodostamisessa. Finanssivalvonta kehottaa S-Pankki Oyj:tä tunnistamaan myös muut mahdolliset taloudelliset riippuvuussuhteet, koska asiakaskokonaisuuksien tunnistaminen on pankin jatkuva prosessi ja olennainen osa pankin riskienhallintaa.

Päätöksen kohteena olevat asiakaskokonaisuudet on muodostettava viimeistään 31.10.2022.

2 Kuuleminen

Finanssivalvonta on 10.11.2021 päivätyllä kuulemiskirjeellä varannut S-Pankki Oyj:lle hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuuden ennen asian ratkaisemista lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

S-Pankki Oyj on 23.12.2021 antanut vastineensa kuulemiskirjeeseen.

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 20 k

3 Päätöksen perustelut

3.1 Sovellettavat säännökset

Luottolaitostoinnasta annetun lain (610/2014) 10 luvun 11 §:n 1 momentin mukaan luottolaitoksen asiakasriskien ja konsolidoitujen asiakasriskien ilmoittamisesta, asiakasriskejä ja konsolidoituja asiakasriskejä koskevista rajoituksista ja asiakasriskien ja konsolidoitujen asiakasriskien hallinnalle asetettavista laadullisista vaatimuksista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EU:n vakavaraisuusasetus, jäljempänä CRR) 4 artiklan 1 kohdan 39 alakohdan mukaan asetuksessa asiakaskokonaisuudella tarkoitetaan seuraavia:

- a) kahta tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jotka, jollei toisin osoiteta, muodostavat yhden riskikokonaisuuden, koska yhdellä niistä on suoraan tai välillisesti määräysvalta toiseen tai toisiin nähden;
- b) kahta tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joilla ei ole toisiinsa nähden mitään määräysvaltaa a-alakohdan mukaisesti, mutta joita on pidettävä riskin kannalta kokonaisuutena sen vuoksi, että niiden välillä on sellainen sidossuhde, että on todennäköistä, että jos yhdellä niistä on taloudellisia ongelmia, erityisesti rahoitus- tai maksuvaikeuksia, niin toisella tai kaikilla muilla on todennäköisesti myös rahoitus- tai maksuvaikeuksia.

Finanssivalvonnasta annetun lain 33 §:n (1071/2017) 1 momentin mukaan Finanssivalvonta voi kieltää valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan tekemän päätöksen täytäntöönpanon tai valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan suunnitteleman toimenpiteen toteutuksen, jos päätös tai toimenpide on ristiriidassa valvottavaan tai muuhun finanssimarkkinoilla toimivaan sovellettavien finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten, toimiluvan ehtojen taikka valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimintaa koskevien sääntöjen kanssa.

Finanssivalvonnasta annetun lain 33 §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi velvoittaa valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan lopettamaan toiminnassaan soveltamansa menettelyn ja kieltää menettelyn uudistamisen, jos menettely on ristiriidassa 1 momentissa tarkoitettujen säännösten, määräysten, toimiluvan ehtojen taikka sääntöjen kanssa. Finanssivalvonnan on varattava valvottavalle kohtuullinen määräaika menettelyn korjaamiseksi, jollei se vaaranna vakavasti finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista.

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 20 k

3.2 Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohje

EBA:n ohjeissa ”Asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 39 alakohdan mukaisista asiakaskokonaisuuksista” (EBA GL/2017/15, jäljempänä EBA:n ohje) määritellään lähestymistapa, jota luottolaitosten tulisi käyttää soveltaessaan CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 alakohdan vaatimusta ryhmitellä kaksi tai useampi asiakas asiakaskokonaisuudeksi niiden muodostaman yhden riskikokonaisuuden vuoksi.

EBA:n ohjeen luvun 6 ”Taloudelliseen riippuvuuteen perustuvan sidossuhteen muodostaminen” kohdan 21 mukaan arvioidessaan asiakkaidensa keskinäisiä sidossuhteita taloudellisen riippuvuuden perusteella laitosten tulisi CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan mukaisesti ottaa huomioon kunkin tapauksen erityisolosuhteet, erityisesti, johtaisivatko yhden asiakkaan talousvaikeudet tai konkurssi toisen asiakkaan rahoitus- tai maksuvaikeuksiin.

Edellä mainitun luvun kohdan 22 mukaan, kun laitos pystyy osoittamaan, etteivät yhden asiakkaan talousvaikeudet tai konkurssi johda toisen asiakkaan rahoitus- tai maksuvaikeuksiin, näitä asiakkaita ei tarvitse tarkastella yhtenä riskikokonaisuutena. Lisäksi kahta asiakasta ei tarvitse tarkastella yhtenä riskikokonaisuutena, jos asiakas on taloudellisesti riippuvainen toisesta asiakkaasta rajoitetusti, toisin sanoen, jos asiakas voi helposti löytää korvaajan toiselle asiakkaalle.

Edellä mainitun luvun kohdassa 23 on esimerkkejä (a–h) tilanteista, joita laitosten erityisesti tulisi tarkastella taloudellista riippuvuutta arvioidessaan. Edellä mainitun luvun kohdan 23 c mukaan esimerkkinä mainitaan tilanne, jossa merkittävä osa asiakkaan bruttotuloista tai bruttokuluista (vuositasolla) on seurausta toisen asiakkaan kanssa tapahtuvista liiketoimista (esim. asuin- tai liikekiinteistön omistaja, jolle vuokralainen maksaa merkittävän osan vuokrasta), joita ei voi helposti korvata. Edellä mainitun luvun kohdan 23 h mukaan tulisi tarkastella tilannetta, jossa asiakkailla on yhteisiä omistajia, osakkaita tai johtajia. Esimerkkinä mainitaan horisontaaliset konsernit, joissa yritys liittyy yhteen tai useampaan yritykseen, koska niillä kaikilla on sama osakkeenomistajarakenne, johon ei sisälly yhtä määräävää osakkeenomistajaa, tai koska niitä johdetaan yhtenäisellä tavalla. Tällainen johtamisrakenne voi olla seurausta yritystenvälisestä sopimuksesta tai perustamissopimuksen tai yhtiöjärjestyksen säännöksistä tai siitä, että yrityksen ja yhden tai useamman muun yrityksen hallinnollinen johto tai valvontaelimet muodostuvat suurelta osin samoista henkilöistä.

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä Julkl 24.1 § 20 k

3.3 Asiakaskokonaisuuden muodostaminen [REDACTED] välille

S-Pankki Oyj:n vastine

S-Pankki on vastineessaan esittänyt, että S-Pankki on eri mieltä kuulemiskirjeessä esitetyistä Finanssivalvonnan näkemyksistä, ja S-Pankin näkemyksen mukaan S-Pankille ei ole syntynyt velvollisuutta muodostaa asiakaskokonaisuuksia kuulemiskirjeessä esitetyllä tavalla. S-Pankin näkemyksen mukaan sääntelyn tarkoittamaa taloudelliseen riippuvuuteen perustuvaa suhdetta ei muodostu [REDACTED]

Vastineessaan S-Pankki on pyytänyt Finanssivalvontaa arvioimaan kantaansa uudelleen ja luopumaan siitä, että S-Pankki velvoitettaisiin muodostamaan mainitut asiakaskokonaisuudet.

S-Pankin mukaan [REDACTED], eikä [REDACTED] tule käsitellä yhdessä asiakaskokonaisuutena. S-Pankki myös korostaa vastineessaan sitä, että [REDACTED] maksuvaikeudet eivät vielä aiheuttaisi [REDACTED] maksuvaikeuksia, tarvetta kerätä uutta pääomaa tai olennaista muutosta tuloksentelekykyyn. Lisäksi S-Pankki korostaa, että mikäli [REDACTED] ajautuisi itse maksuvaikeuksiin, ei [REDACTED] ole velvollisuutta tukea [REDACTED] ja, että mikäli [REDACTED] ei kykenisi suoriutumaan sille annetuista tehtävistä esimerkiksi maksukyvyttömyyden takia, on [REDACTED]. S-Pankin mukaan [REDACTED] välisenä suhteena.

S-Pankki on vastineessaan esittänyt, että EBA:n ohjeen luvun 6 kohdassa 23 on lueteltu sellaisia erilaisia tilanteita (alakohdat a–h), joita laitosten tulisi erityisesti tarkastella taloudellista riippuvuutta arvioidessaan. Lisäksi S-Pankki on esittänyt, että EBA katsoo, että esimerkkiluettelon mukaisen tilanteen olemassaolo ei automaattisesti johda asiakaskokonaisuuden syntymiseen, vaan kutakin tilannetta on arvioitava tapauskohtaisesti.

S-Pankin näkemyksen mukaan [REDACTED] välillä ei ole sellaista sidossuhdetta, joka täyttäisi CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan mukaisen sidossuhteen määritelmän, huomioiden EBA:n ohjeessa annetut tarkemmat ohjeet sidossuhteen muodostumisesta taloudellisen riippuvuuden perusteella (EBA:n ohjeen luku 6, mukaan lukien kohdassa 23 erityisesti luetellut tilanteet); ja [REDACTED] ei ole sellaisia sidossuhteita, jotka täyttäisivät CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan mukaisen sidossuhteen määritelmän, huomioiden EBA:n ohjeessa annetut tarkemmat ohjeet sidossuhteen muodostumisesta taloudellisen riippuvuuden perusteella (EBA:n ohjeen luku 6, mukaan lukien kohdassa 23 erityisesti luetellut tilanteet). S-Pankin mukaan sen näkemys perustuu siihen, että ei ole olemassa sellaisia oikeudellisia, sopimuksellisia tai muita sitoumuksia, joiden seurauksena [REDACTED] talousvaikeudet voisi johtaa [REDACTED]

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 20 k

rahoitus- tai maksuvaikeuksiin sääntelyn tarkoittamalla tavalla. S-Pankin mukaan ei ole olemassa myöskään sellaisia oikeudellisia, sopimuksellisia tai muita sitoumuksia, joiden seurauksena [REDACTED] talousvaikeudet voisivat johtaa [REDACTED] rahoitus- tai maksuvaikeuksiin sääntelyn tarkoittamalla tavalla. S-Pankin näkemyksen mukaan Finanssivalvonnan kuulemiskirjeessä esille nostamat [REDACTED] eivät ole sellaisia tekijöitä, jotka synnyttäisivät CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan mukaisen sidossuhteen [REDACTED] välille.

S-Pankin vastineessaan esittämän mukaan EBA:n ohjeen taustaa ja tavoitteita taustoitetaan tarkemmin englanninkielisessä Final Report -asiakirjassa. S-Pankin mukaan kyseisen asiakirjan luvun 2.1 kohdassa 3 todetaan yleisesti käsitteen "connected clients" tavoitteista ja edellä mainitussa kohdassa mainittu tarkoittaa sitä, että sääntelyn tarkoitus ei ole se, että mitkä tahansa erilaiset taloudelliset yhteydet eri asiakkaiden välillä voisivat muodostaa CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan tarkoittaman taloudellisen sidossuhteen, vaan sääntelyn tarkoitus on tunnistaa erityisesti sellaiset tilanteet, joissa jonkin oikeudellisen tai sopimusperusteisen tekijän johdosta, yhden asiakkaan talousvaikeudet voisivat välittömästi johtaa myös toisen asiakkaan rahoitus- tai maksuvaikeuksiin. Final Reportin luvun 2.2.4 kohdassa 26 todetaan, että myös taloudellisen sidossuhteen olemassaolon (CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohta) arviointivelvollisuuden tavoitteena (rationale) on tunnistaa mahdolliset "dominoefektin" lailla yhdestä tahosta toiseen tahoön tarttuvat taloudelliset vaikeudet. Sääntelyssä tunnustetaan, että tällainen tarttuminen voi aiheutua myös ilman muodollista "määräysvaltaa", ja siksi sääntely on ulotettu koskemaan myös "taloudelliseen riippuvuuteen perustuvia sidossuhteita". "Taloudelliseen riippuvuuteen perustuvan sidossuhteen" (CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohta) arvioinnissa on kuitenkin kiinnitettävä huomiota siihen, että kynnys tällaisen sidossuhteen muodostumiselle on korkea. S-Pankki on esittänyt lisäksi, että Final Report -asiakirjan luvun 2.2.3 kohta 22 asettaa selkeitä rajoitteita CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan laajentamiseen pyrkivälle tulkinnalle; merkittäväkään liiketoiminnallinen suhde ei sellaisenaan muodosta taloudelliseen riippuvuuteen perustuvaa sidossuhdetta CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan tarkoittamalla tavalla, vaan tällaisen sidossuhteen muodostumisen edellytyksenä on konkreettinen riski siitä, että yhden asiakkaan talousvaikeudet tai konkurssi voisi johtaa toisen asiakkaan rahoitus- tai maksuvaikeuksiin ja aiheuttaa dominoefektin. S-Pankin mukaan edellä mainitussa Final Report -asiakirjan kohdassa tuodaan esille se, että liiketoimintasuhteen katkeamisen mahdollisesti aiheuttamat käytännölliset ongelmat eivät sellaisenaan tarkoita "rahoitus- tai maksuvaikeuksia".

[REDACTED] huomioimisesta S-Pankki on vastineessaan esittänyt, että S-Pankin käsityksen ja [REDACTED] S-Pankille antaman selvityksen mukaan [REDACTED] ei ole kysymys sellaisesta yhtenäisellä tavalla tapahtuvasta johtamisesta, jonka perusteella [REDACTED] olisi määriteltävä yhdeksi asiakaskokonaisuudeksi. [REDACTED] selvityksen mukaan [REDACTED] ensisijaisena tavoitteena on hyötyjen välittyminen [REDACTED]. Koska [REDACTED] ovat kilpailuoikeudellisessa mielessä

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 20 k

keskenään kilpailevia yrityksiä, [REDACTED] on asetettu tavanomaista tiukemmat rajoitteet ja edellytykset. [REDACTED] antaman selvityksen mukaan [REDACTED] ei tarkoita [REDACTED] sitovaa tai kaiken kattavaa määräysvaltaa [REDACTED] suhteen, vaan järjestely mahdollistaa [REDACTED] myös muun kuin [REDACTED] liiketoiminnan. Näin lähes [REDACTED] on myös [REDACTED] liiketoimintaa. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Toisin kuin esimerkiksi franchising-liiketoiminnassa [REDACTED] ei ole velvoitetta tehdä [REDACTED], vaan [REDACTED] on oikeus hankkia [REDACTED] halutessaan ilman rajoituksia myös [REDACTED]. [REDACTED] S-Pankille antamien selvitysten mukaan liittyminen [REDACTED] ei tarkoita, että [REDACTED] syntyisi velvollisuus pääomittaa [REDACTED] tai että [REDACTED] investoinneista, liiketoiminnan operatiivisesta johtamisesta tai sen rahoittamisesta. Koska [REDACTED], olisi [REDACTED] mahdotonta ohjata [REDACTED] tavalla, joka ei vastaisi [REDACTED] intressiä. S-Pankki on myös esittänyt, että [REDACTED] ei ole minkäänlaista lakiin perustuvaa ohjausvaltaa [REDACTED] nähden.

S-Pankin mukaan, mikäli [REDACTED] ei kykenisi suoriutumaan sille annetuista tehtävistä esimerkiksi maksukyvyttömyyden takia, on [REDACTED] aina mahdollisuus [REDACTED]. [REDACTED] puolelta [REDACTED] ovat purettavissa, mikäli [REDACTED] rikkoo sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan. Samoin [REDACTED] on sopimusrikkomustilanteessa oikeus [REDACTED]. [REDACTED] voidaan [REDACTED] myötävaikutuksella, nykyisten sopimusehtojen mukaan, siirtää toiselle [REDACTED]. [REDACTED] voivat halutessaan [REDACTED].

[REDACTED] osalta S-Pankki on esittänyt, että Finanssivalvonnan kuulemiskirjeessä esille nostettu seikka koskien sitä, että [REDACTED], ei S-Pankin näkemyksen mukaan tarkoita, että [REDACTED] olisi Finanssivalvonnan väittämän mukaisesti taloudellisesti riippuvainen [REDACTED], eivätkä [REDACTED] ole myöskään taloudellisesti riippuvaisia [REDACTED]. Sääntelyn tarkoittama "taloudelliseen riippuvuuteen perustuva sidossuhde" ei voi siten syntyä myöskään Finanssivalvonnan esittämän [REDACTED] koskeva argumentaation perusteella. S-Pankin mukaan [REDACTED] ei rahoiteta tai pääomiteta [REDACTED]. [REDACTED] ei perustu tai muutu [REDACTED]. [REDACTED] taloudelliset vaikeudet eivät oikeuttaisi sitä saamaan [REDACTED].

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 20 k

pääomapanoksia [REDACTED]. [REDACTED] vähentymisen pienentää myös sen [REDACTED]. [REDACTED] osuus on [REDACTED] toiminnassa merkityksetön. [REDACTED] omasta pääomasta muodostuu edellisten tilikausien voittovaroista, eikä [REDACTED] ole ratkaiseva [REDACTED] toiminnan jatkumisen kannalta. Vuosittaiset muutokset [REDACTED] omaan pääomaan [REDACTED] ovat tyypillisesti korkeintaan [REDACTED] ja siten toiminnan rahoittamisen kannalta merkitykseltään hyvin vähäisiä. [REDACTED] merkitys on niin ikään olematon. [REDACTED] on vahvistanut, että [REDACTED] ei ole [REDACTED] juurikaan taloudellista merkitystä. [REDACTED] ei ole vastuuvollinen asemansa perusteella [REDACTED] eikä ole velvollinen tukemaan [REDACTED] sen maksuvaikeuksissa.

S-Pankki on vastineessaan esittänyt, että [REDACTED] sitoutuu [REDACTED]. Akillinen [REDACTED] keskeytyminen on hyvin epätodennäköinen tilanne. [REDACTED]. [REDACTED] lopettaisi [REDACTED] äkillisesti (joko maksuhäiriöstä tai muusta syystä johtuen), johtaisi tämä [REDACTED] saadun selvityksen mukaan tarpeeseen [REDACTED] kiinteää kulurakennetta alaspäin kustannustehokkaan kulurakenteen säilyttämiseksi. Lisäksi [REDACTED] joutuisi todennäköisesti [REDACTED] ja mahdollisesti [REDACTED]. [REDACTED] arvion mukaan muutos ei kuitenkaan tarkoittaisi radikaalia kilpailukyvyn menetystä [REDACTED].

S-Pankki on vastineessaan myös esittänyt, että [REDACTED] näkökulmasta [REDACTED] bruttokuluista on merkittävä, koska suurin osa [REDACTED] ja koska [REDACTED]. [REDACTED] vuodessa, ja niiden korvaaminen lyhyellä aikavälillä olisi vaikeaa. Kriittisimmät [REDACTED], joiden osalta korvaaminen olisi lyhyellä aikavälillä liki mahdotonta, mikäli [REDACTED] näiden suhteen lopettaisi toimintansa.

Lisäksi S-Pankki esittää vastineessaan, että jos [REDACTED] joutuisi taloudellisiin vaikeuksiin, [REDACTED], arvioisivat tilannetta omalta kannaltaan. Tällöin [REDACTED] mahdollisesti osallistuisivat [REDACTED] tukemiseen tai pääomittamiseen, koska [REDACTED] edun mukaista olisi etsiä keinoja [REDACTED] taloudellisten vaikeuksien aiheuttaman, [REDACTED] jatkuvuuteen kohdistuvan uhkan ratkaisemiseksi ja [REDACTED] jatkuvuuden turvaamiseksi. Tällaisessa tilanteessa [REDACTED] olisi myös mahdollista [REDACTED], jos tämä vaihtoehto olisi

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 20 k

██████████ taloudellisesti ja kokonaisuudessaan muutenkin edullisempi.

Finanssivalvonnan kuulemiskirjeessä esitettyjen rajoitetun taloudellisen riippuvuuden eli helposti korvattavuuden osalta S-Pankki on vastineessaan esittänyt, että EBA:n ohjeen luvun 6 kohdassa 22 ei edellytetä, että ██████████ pitäisi olla helposti korvattavissa tai että sen puuttuminen ei voisi aiheuttaa käytännön ongelmia ██████████, kunhan on selvää, että yhden asiakkaan talousvaikeudet (tai konkurssi) eivät voi aiheuttaa toisen asiakkaan rahoitus- tai maksuvaikeuksia.

Edelleen S-Pankin näkemyksen mukaan ██████████ ei ole taloudellisesti riippuvainen ██████████. S-Pankki on vastineessaan esittänyt, että ██████████ välillä ei ole sellaista sidossuhdetta, joka täyttäisi CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan mukaisen sidossuhteen määritelmän, huomioiden EBA:n ohjeessa annetut tarkemmat ohjeet sidossuhteen muodostumisesta taloudellisen riippuvuuden perusteella. ██████████ osalta S-Pankin näkemys perustuu siihen, että ei ole olemassa sellaisia oikeudellisia, sopimuksellisia tai muita sitoumuksia, joiden seurauksena ██████████ talousvaikeudet voisivat johtaa ██████████ rahoitus- tai maksuvaikeuksiin sääntelyn tarkoittamalla tavalla. S-Pankin näkemys on, että CRR:n tarkoittaman taloudellisen sidossuhteen arvioinnissa ei tulisi korostaa erilaisten yritysten toiminnallista yhteyttä; erilaisten yritysten väliset toiminnalliset ja käytännölliset tiiviit yhteydet, jonkin yrityksen toisille tarjoamat tärkeät palvelut tai hypoteettisessa äkillisessä häiriötilanteessa syntyvät käytännön vakavatkin toiminnan vaikeudet eivät voi edellyttää asiakaskokonaisuuden muodostamista (CRR:n tarkoittamalla tavalla) kaikissa tällaisissa tilanteissa.

Edellä esitetyn lisäksi S-Pankki on vastineessaan käynyt seikkaperäisesti läpi EBA:n ohjeen kappaleen 23 kohdat a–h ja pyrkinyt osoittamaan, että ██████████ asiakaskokonaisuutta ei tulisi muodostaa EBA:n ohjeessa esiin tuotujen esimerkkien valossa. S-Pankki on myös esittänyt, että ██████████ tulisi tarkastella ██████████ välisenä suhteena (██████████ liiketoimia yhdeksi merkittäväksi liiketoimeksi).

Finanssivalvonnan kanta

Finanssivalvonta katsoo, että pankkien tulee riittävän asiakasriskien ilmoittamisen, rajoittamisen ja riskienhallinnan laadun varmistamiseksi huolella arvioida niitä kahta tai useampaa luonnollista tai oikeushenkilöä, jotka voivat muodostaa pankille yhden riskikokonaisuuden. Tämän vuoksi CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 alakohdassa tarkoitettua asiakaskokonaisuuden tunnistamisella on pankkien suurten asiakasriskien rajoittamisessa erityistä merkitystä. Säännöksen a-kohdan mukaisen määräysvaltaan perustuvan riskikokonaisuuden lisäksi säännöksen b-kohdassa on määritelty tilanne,

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 20 k

jossa kahdella yrityksellä on taloudellinen sidossuhde ja tämän yhteyden perusteella on todennäköistä, että jos yhdellä yrityksellä on taloudellisia ongelmia, erityisesti rahoitus- tai maksuvaikeuksia, niin toisella tai kaikilla muilla yrityksillä on todennäköisesti myös rahoitus- tai maksuvaikeuksia, jolloin kyseessä on näistä yrityksistä muodostuva asiakaskokonaisuus. Finanssivalvonta katsoo, että CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdassa tarkoitetaan nimenomaan taloudellisten vaikeuksien siirtymisen todennäköisyyttä yrityksestä toiseen tai toisiin.

Finanssivalvonta huomauttaa, että S-Pankki on vastineessaan käsitellyt laajalti, miten [REDACTED] taloudellinen tilanne voi heijastua [REDACTED] taloudelliseen tilanteeseen (dominoefekti). Finanssivalvonta katsoo, että S-Pankin tulee arvioida [REDACTED] muodostamaa riskiä erityisesti siitä näkökulmasta, miten [REDACTED] voivat heijastua [REDACTED].

S-Pankki on vastauksessaan laajasti perustellut sitä, että sen ei tule käsitellä [REDACTED] yhtenä asiakaskokonaisuutena, koska niillä ei ole sopimukseen perustuvia velvollisuuksia tukea toisiaan tilanteissa, joissa toisella osapuolella olisi maksuvaikeuksia. Lisäksi S-Pankki on vedonnut siihen, että Finanssivalvonta tulkitsee asiakaskokonaisuuksien muodostamiseen velvoittavaa sääntelyä liian laajasti. Finanssivalvonta katsoo, että S-Pankin vastineessaan kohta kohdalta käsittelemässä EBA:n ohjeen kappaleen 23 taloudellisen sidonnaisuuden mahdollisia tilanteita kuvaavassa esimerkkiluettelossa on [REDACTED] S-Pankille muodostaman riskikokonaisuuden arviointia varten sopiva esimerkki h. Finanssivalvonta katsoo, että esimerkissä h tarkoitetut niin sanotut horisontaaliset konsernit eivät välttämättä edellytä sitä, että yritykset liittyisivät yhteen siten, että niillä olisi oikeudellinen velvollisuus tukea toisiaan esimerkiksi pääomituksen muodossa. Kuten S-Pankki on vastineessaan esittänyt [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] siten, että ei synny määrääviä [REDACTED]. Niitä kuitenkin edellä kuvatulla tavalla johdetaan yhtenäisellä tavalla. Lisäksi S-Pankki on esittänyt vastineessaan, että [REDACTED] hallinnollinen johto tai valvontaelimet muodostuvat suurelta osin [REDACTED] johtohenkilöistä [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED].

Finanssivalvonta katsoo, että [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] ilmenee, että [REDACTED] [REDACTED] ohjauksesta ja [REDACTED] on hyvin organisoitua. [REDACTED] kuuluvat muun muassa tässä päätöksessä tarkoitetut [REDACTED]. Edellä mainittujen [REDACTED] tietojen mukaan [REDACTED] tehtävät muodostuvat [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] sekä [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] sekä näihin palveluihin ja muuhun [REDACTED] toimintaan liittyvästä [REDACTED]. [REDACTED] liiketoiminnan kannalta keskeisiä palveluita ovat lisäksi [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. [REDACTED] [REDACTED] vastaavat [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] ja asioiden valmistelusta [REDACTED] hallituksen päätettäväksi. [REDACTED] puheenjohtajana toimii [REDACTED].

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

[REDACTED]. Lisäksi S-Pankki on vastineessaan kuvannut [REDACTED] [REDACTED] tosiasiallista sitovuutta.

Finanssivalvonta toteaa, että toisin kuin mitä S-Pankki on vastineessaan tuonut esiin, [REDACTED] ohjaukseen ja yhtenäiseen toimintaan liittyvät seikat yhdessä osoittavat kiinteän taloudellisen sidossuhteen olemassaolon [REDACTED] ja Finanssivalvonta katsoo, että [REDACTED] toimivat yhtenäisellä tavalla.

Siltä osin kuin S-Pankki on vastineessaan esittänyt, että [REDACTED] taloudelliset vaikeudet eivät oikeuttaisi sitä saamaan pääomapanoksia [REDACTED], Finanssivalvonta toteaa, että vallitsevassa tilanteessa [REDACTED] taloudellinen tilanne ei ole vaatinut [REDACTED], koska [REDACTED] pääomia on kasvatettu voittojen avulla. Kuitenkin S-Pankki vastineessaan esittää, että vaikka juridista velvollisuutta pääomittaa [REDACTED] ei olisi, [REDACTED] taloudellisten vaikeuksien tilanteessa [REDACTED] [REDACTED], koska se voisi olla niiden edun mukaista.

Lisäksi edellä kuvattujen seikkojen perusteella, ja toisin kuin S-Pankki vastineessaan esittää, Finanssivalvonta ei pidä osoitettuna, että [REDACTED] taloudellinen riippuvuus [REDACTED] olisi rajoitettua siten, että [REDACTED] voisivat helposti löytää joltakin toiselta palvelun tuottajalta korvaavia [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. S-Pankki on vastineessaan kuvannut, että [REDACTED] [REDACTED] lisäksi suurimman osan [REDACTED] [REDACTED] ja Finanssivalvonta katsoo, että näiden korvaaminen lyhyellä aikavälillä olisi vaikeaa.

Siltä osin kuin S-Pankki on vastineessaan esittänyt, että ei ole olemassa sellaisia oikeudellisia, sopimuksellisia tai muita sitoumuksia, joiden seurauksena [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] talousvaikeudet voisivat johtaa [REDACTED] rahoitus- tai maksuvaikeuksiin sääntelyn tarkoittamalla tavalla, Finanssivalvonta toteaa, että [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. Toisin kuin S-Pankki esittää, Finanssivalvonta katsoo, että [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] tarjoamat [REDACTED] ovat tosiasiallisesti olennainen osa [REDACTED] toimintaa. Finanssivalvonta katsoo, että asiakaskokonaisuuksia arvioidessaan S-Pankin tulee ottaa huomioon tosiasiallinen häiriöiden siirtymisen todennäköisyys. Finanssivalvonta katsoo edelleen, että S-Pankki ei kuulemiskirjeeseen antamassaan vastineessa ole osoittanut, että [REDACTED] olisivat vain rajoitetusti riippuvaisia [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] siten, että [REDACTED] [REDACTED] olisi helposti

[REDACTED]

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 20 k

löydettävissä korvaaja. Finanssivalvonta katsoo, että sen lisäksi, että [REDACTED] ovat taloudellisessa riippuvuussuhteessa [REDACTED], S-Pankin tulee liittää [REDACTED] muodostettuun asiakaskokonaisuuteen myös sillä perusteella, että [REDACTED] ovat taloudellisesti riippuvaisia myös [REDACTED].

Finanssivalvonta katsoo, että S-Pankin kuulemiskirjeeseen antamassaan vastineessa esittämät perustelut eivät ole riittävät osoittamaan, että [REDACTED] [REDACTED] välille ei muodostu taloudellista riippuvuussuhdetta ja yhtä riskikokonaisuutta S-Pankille. Edellä mainituilla perusteilla Finanssivalvonta katsoo, että [REDACTED] muodostavat yhden asiakaskokonaisuuden ja näin ollen S-Pankin on muodostettava asiakaskokonaisuus CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan mukaisesti [REDACTED]. CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan mukaiset tunnusmerkit huomioon ottaen on pidettävä todennäköisenä, että jos [REDACTED] [REDACTED] olisi taloudellisia ongelmia, erityisesti rahoitus- tai maksuvaikeuksia, niin [REDACTED] on todennäköisesti myös rahoitus- ja maksuvaikeuksia. [REDACTED] taloudellista riippuvuutta [REDACTED] ei voida pitää rajoitettuna, koska [REDACTED] [REDACTED] eivät ole helposti korvattavissa [REDACTED].

Siltä osin kuin S-Pankki on vastineessaan esittänyt perusteluja EBA:n ohjeen kohdassa 23 a sekä e–g esitettyihin taloudellista riippuvuutta koskeviin tilanteisiin Finanssivalvonta toteaa, ettei kyseisillä seikoilla ole merkitystä [REDACTED] [REDACTED] välisen asiakaskokonaisuuden arvioinnissa.

3.4 Asiakaskokonaisuuden muodostaminen [REDACTED] välille

S-Pankki Oyj:n vastine

[REDACTED] välisen taloudellisen riippuvuuden osalta S-Pankki on vastineessaan esittänyt, että [REDACTED] [REDACTED] eivät ole sääntelyn tarkoittamalla tavalla ”ei helposti korvattavissa olevia tuloja”. Näin ollen [REDACTED] ei tulisi liittää [REDACTED] asiakaskokonaisuuteen.

S-Pankin antaman selvityksen mukaan [REDACTED] [REDACTED] ovat [REDACTED] käytännössä ainoat [REDACTED], erityisesti euromääräisiä [REDACTED] tarkasteltaessa. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] oman maksuvalmiuden häiriöttömyyttä arvioitaessa.

S-Pankin mukaan, mikäli [REDACTED] eivät maksaisi [REDACTED] [REDACTED], olisi yhtiön löydettävä korvaava [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED].

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 20 k

██████████ ovat molemmat rakennettu palvelemaan
██████████
██████████ tarpeita.
██████████ maksuvaikeudet tai maksukyvyttömyys eivät poistaisi ██████████
██████████ tarvetta ██████████ oman
liiketoiminnan jatkuvuutensa turvaamiseksi. Olisikin mitä todennäköisintä,
että ██████████
jonka ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████
██████████.

S-Pankki on vastineessaan myös esittänyt, että ██████████
intressiä osoittaa ██████████ ██████████ ██████████ ██████████
██████████ ██████████ ██████████ ██████████
██████████.

Finanssivalvonnan kanta

Asiassa saadun selvityksen mukaan ██████████
██████████ omistaa ██████████ ██████████ ██████████, joista merkittävimmät ovat
██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████
██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ja ██████████
██████████ ██████████ ██████████. Kuten S-Pankin vastineesta
ilmenee, ██████████ on tällä hetkellä peräisin ██████████
██████████.

Finanssivalvonta katsoo, että S-Pankin vastineessaan esittämät perustelut
eivät ole riittävät osoittamaan, että ██████████ ██████████ ██████████
██████████ ██████████ välille ei muodostuisi taloudellista
riippuvuussuhdetta niiden välisten ██████████ vuoksi. Ottaen
huomioon EBA:n ohjeen 6 luvun kohdassa 23 c esitetty sekä S-Pankin
vastineessaan esittämä kanta siitä, että ██████████ eivät ole
sääntelyn tarkoittamalla tavalla "ei helposti korvattavissa olevia tuloja"
Finanssivalvonta katsoo, että helpon korvattavuuden ominaisuudet eivät
täyty. Uusien ██████████ ██████████ yritysten
sijaan ei ole ██████████ nopeasti ja helposti toteutettava toimi.

Siltä osin kuin S-Pankki on vastineessaan esittänyt selvitystä ██████████
maksukyvyttömyydestä mahdollisesti aiheutuvista seurauksista sen
██████████ ██████████, Finanssivalvonta
toteaa, ettei kyseisillä seikoilla ole merkitystä käsillä olevan asian
arvioinnissa. Finanssivalvonta katsoo, että ██████████
██████████ sen vuoksi, että ██████████ on taloudellisesti riippuvainen ██████████
██████████
kautta.

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

Edellä mainituilla perusteilla Finanssivalvonta katsoo, että [REDACTED]
[REDACTED] muodostavat yhden riskikokonaisuuden
S-Pankille ja näin ollen S-Pankin on muodostettava asiakaskokonaisuus
CRR 4 artiklan 1 kohdan 39 b alakohdan mukaisesti [REDACTED]
[REDACTED] välille.

FINANSSIVALVONTA

Allekirjoitettu sähköisesti.

Tero Kurenmaa
johtaja

Sari Lindqvist
toimistopäällikkö

Lisätietoja antaa toimistopäällikkö Sari Lindqvist, puh. 09 183 5382

Liite päätökseen

Valitusosoitus

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan tulleen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esimerkiksi saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Valitus on toimitettava Helsingin hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa.

Valituksessa, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta,
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
3. vaatimusten perustelut,
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*).

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle, sekä
4. asiamiehen valtakirja, jos asiamiehenä toimii muu kuin asianaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

6.7.2022 FIVA/2022/512
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa. Helsingin hallinto-oikeus voi kuitenkin määrätä valtakirjan toimitettavaksi, jos sillä on aihetta epäillä asiamiehen toimivaltaa tai sen laajuutta.

Valitus voidaan toimittaa Helsingin hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköpostitse, telekopiona taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Sähköisen asiointipalvelun, sähköpostin, postin tai telekopion käyttäminen taikka valituksen toimittaminen lähetin välityksellä on lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava Helsingin hallinto-oikeuteen viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on ennen valitusajan päättymistä käsiteltävissä muodossa Helsingin hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Asian käsittelystä Helsingin hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun määrä on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki
Puhelinvaihte: 029 56 42000
Faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi